

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/131/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217823
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217823.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpený Advokátska kancelária Fridrich Paľko s.r.o., so sídlom Bratislava, Gösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Bratislava, Župné nám. 13, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 9C/321/2012-52 zo dňa 20. júna 2013, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie .

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrhom navrhovateľa, ktorým sa domáhal od odporcu zaplatenia majetkovej škody 175 eura a nemajetkovej ujmy v sume 608,52 eura podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice, spočívajúceho v nedodržaní 30 dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, pričom súd rozhodol o tejto žiadosti s omeškaním vo veci vedenej exekútorom pod č. EX 2265/2005. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie odôvodnil § 4 ods. 1 písm. a) bod 1, § 9 ods. 1, 2, § 17 ods. 1-3, zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení v čase začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, § 41 ods. 1, 8, 9 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "Exekučný poriadok"), ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho dospel k záveru, že návrh navrhovateľa treba ako nedôvodný zamietnuť. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, ktorým mal za preukázané, že oprávnený podal návrh na zmenu súdneho exekútora na Okresný súd Levice (ďalej exekučný súd) dňa 23.11.2010. Súdny exekútor JUDr. Ľubomír Pekár, ktorý bol poverený exekúciou poverením zo dňa 2.8.2005, vyčíslil trovy exekúcie dňa 28.6.2011. Okresný súd Levice uznesením č.k. 6Er/409/2005-19 zo dňa 21.10.2011 zamietol návrh oprávneného na zmenu súdneho exekútora, vyhlásil exekúciu za neprípustnú, zastavil exekučné konanie a zaviazal oprávneného k trovám exekúcie. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený odvolanie o ktorom doposiaľ Krajský súd v Nitre nerozhodol. Konštatoval, že navrhovateľ sa domáhal škody za nesprávny úradný postup z dôvodu, že k zmene exekútora nedošlo v zákonnej 30 dňovej lehote. Súd prvého stupňa v tomto prípade neskúmal či prišlo k prietahom v konaní, avšak zisťoval, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu a či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Nárok na náhradu škody si navrhovateľ uplatňoval podľa § 9 zákona č. 514/2003 Z.z., keď podľa neho príslušný súd svojim postupom porušil povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, resp. bez zbytočných prietahov v konaní. Ohľadne prípadného prietahu sa nevedlo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva. Poukázal na to, že dôvodom pre zmenu exekútora bola údajná strata dôvery k pôvodnému exekútorovi, pričom ani nový exekútor nevymohol dlžnú sumu. Bol toho názoru, že navrhovateľ v množstve vecí podal návrh na zmenu exekútora, pričom išlo o rôznych exekútorov. V niektorých veciach návrhu na zmenu

exekútora predchádzal podnet exekútora na zastavenie exekúcie. Je možné, že i takýto podnet, bol dôvod na podanie návrhov na zmenu exekútorov, na jedného exekútora. Vzhľadom na to, že pôvodný exekútor má podľa zákona oprávnenie i povinnosť vykonávať úkony exekučného konania, nemôže podľa súdu v priebehu exekúcie v čase, keď je podaný návrh na zmenu exekútora k žiadnej škode dôjsť. Rovnako tak ani účastníkom exekučného konania nerozhodnutím v zákonnej lehote nevznikol stav právnej neistoty. Zastal názor, že navrhovateľom uvádzaná majetková škoda nebola nijako preukázaná, navrhovateľ nepreukázal žiadnym spôsobom zníženie svojho majetku. Tvrdenia o tom, že ak by súd rozhodol včas, nemusel by sa navrhovateľ prostredníctvom svojich zamestnancov venovať urgenciám, sťažnostiam, evidencii prípadov, sú nedostatočným argumentom a zároveň nepreukazujú príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím exekučného súdu o návrhu na zmenu exekútora a podaným návrhom na zmenu exekútora. Navrhovateľ navrhoval v tomto smere znalecké dokazovanie. Súd prvého stupňa návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom ako nehospodárne zamietol, i s poukazom na ďalšie dôvody pre zamietnutie návrhu. Pokiaľ išlo o nárok navrhovateľa na náhradu nemajetkovej ujmy, dodal, že rovnako ako pri vzniku škody je poškodený povinný nielen tvrdiť, ale aj preukázať vznik nemajetkovej ujmy, resp. uviesť skutočnosti, na ktorých základe bude možné podľa zákonom určených kritérií posúdiť vznik a rozsah ujmy. Pokiaľ navrhovateľ v danom prípade tvrdil, že o škode sa dozvedel vtedy, keď už nebolo porušované právo, pričom nevedel uviesť konkrétny dátum je v kontexte s ďalšími vyššie uvedenými dôvodmi dôkazom nedôvodnosti návrhu navrhovateľa ohľadne tvrdení o vzniku a výške škody. K rozhodnutiu i v tomto prípade boli potrebné podklady od pôvodného exekútora, ktoré nebolo možné reálne zabezpečiť v lehote 30. Je pravdou, že exekučný súd ich pre veľkú zaťaženosť nerozhodol v zákonnej lehote. Navrhovateľ pritom vo vyjadrení uvádzal urgencie, či žiadosti o informáciu o stave konania, v predmetnom exekučnom spise sa žiadne takéto podania navrhovateľa nenachádzali. V danom prípade o návrhu na zmenu exekútora bolo rozhodnuté. Konštatovanie že vo veci išlo o prietah nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený konštatovať. Navyše vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti, treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z. z. len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom. Teda postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim t. j. ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. V konaní nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. V prvom rade mal súd za to, že žiadna škoda nevznikla a v druhom rade, ak by aj teoreticky navrhovateľ nejakú škodu reálne dokladoval, nepreukázal jej spojitosť s nedodržaním zákonnej lehoty na zmenu exekútora. Z uvedených dôvodov súd prvého stupňa návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval a žiadne mu nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal písomne v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, ako aj namietal, že súd prvého stupňa nevykonal navrhnuté dôkazy a nesprávne právne posúdil vec. Dôvodil tým, že súd prvého stupňa rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou, obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.. Bol toho názoru, že v právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytýkal tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legítimnú sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za

situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu nepatrí polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickéj situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 OSP dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné podľa § 221 ods.1 písm. f) OSP a ods. 2 OSP zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Podľa § 157 ods. 2 OSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozsah preskúmaného práva aj povinnosti odvolacieho súdu je určený rozsahom a dôvodmi odvolania, ktorým sa rozumejú napadnuté výroky rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 212 ods. 1 OSP). Pri rozhodovaní o odvolaní odvolací súd zisťuje aj to, či odôvodnenie preskúmaného rozhodnutia súdu prvého stupňa je riadne odôvodnené vo vzťahu ku všetkým preskúmaným výrokom daného rozhodnutia. Nedostatok odôvodnenia v podstatných súvislostiach možno vo všeobecnosti posúdiť ako odňatie možnosti účastníka konať pred súdom, a to v tom smere, že v odvolaní nemôže podľa § 205 ods. 1 OSP uviesť a namietat' konkrétne nesprávny postup súdu alebo právny názor súdu, ak tento čiastočne alebo úplne absentuje.

Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Účelom odôvodnenia je predovšetkým doložiť správnosť rozhodnutia; zároveň je aj prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutia. Citované ustanovenie § 157 ods. 2 OSP dáva súdom dostatočný návod na to, aké má byť odôvodnenie rozhodnutia. V prípade, ak súd pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje uvedeným spôsobom, ktorý záväzne určuje citované ustanovenie, ide o nedostatky odôvodnenia, ktoré zakladajú vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

Rozhodujúc o odvolaní navrhovateľa v tejto veci odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa treba pre nedostatok dôvodov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd prvého stupňa v prvom odseku uvádza, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody z titulu nesprávneho úradného postupu, pretože nedodržel 30 dňovú lehotu na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia. V danom prípade navrhovateľ odôvodňuje podanie návrhu nesprávnym úradným postupom spočívajúceho v nedodržaní lehoty na vydanie rozhodnutia o zámene exekútora. Z fotokópie exekučného spisu vo veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 6Er/409/2005 vyplýva, že dňa 23.11.2010 podal oprávnený návrh na zmenu súdneho exekútora (č.l. 11 spisu), pričom od tejto doby súd urobil jeden úkon dňa 14.06.2011. Z uvedeného je zrejmé, že od 23.11.2010 do 14.06.2011 súd neurobil žiadny úkon. Súd prvého stupňa v tomto smere svoje rozhodnutie neodôvodnil a neprijal žiadny záver, či išlo alebo nešlo o nesprávny úradný postup. Súd prvého stupňa odôvodnil svoje rozhodnutie závermi, ktoré sú všeobecné a nereagujú na konkrétne zistenia v tejto veci a skutočnosti zrejme z exekučného spisu. Navyše súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku (str. 7 posledný odsek) konštatuje, že k rozhodnutiu súdu boli potrebné doklady od pôvodného exekútora, ktoré nebolo možné reálne zabezpečiť. Tento záver súdu prvého stupňa však z obsahu exekučného spisu nevyplýva, pretože súd prvého stupňa v

období od 23. 11. 2010 do 14. 06. 2011 žiadne poklady nežiadal a ako je už vyššie konštatované neurobil žiadny úkon.

Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní súd prvého stupňa pripojí exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 6Er/409/2005 a zistí aktuálny stav exekúcie vedenej pod touto spisovou značkou. Vo veci opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie aj riadne odôvodní, pričom v dôvodoch rozhodnutia bude vychádzať z konkrétnych zistení v tejto veci. Nepostačuje, ak súd bez ohľadu na zistený skutkový stav zdôvodní svoje rozhodnutie len všeobecnými a nekonkrétnymi právnymi a skutkovými závermi. Svoje rozhodnutie zdôvodní v intenciách § 157 ods. 2 OSP tak, aby bolo presvedčivé, jasné a zrozumiteľné. V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.